

Michał Heller  
ostateczne wyjaśnienie wszechświata

TAIWPN UNIVERSITAS, Kraków, 2008

CZEŚĆ III: STWORZENIE WSZECHŚWIATA

5. WIELKI ŚLAD

Czy oznacza to, że powinniśmy zrezygnować z poszukiwania „śladów dzieła stworzenia” w otaczającym nas świecie? Oczywiście, nie. Trudność polega tylko na tym, że cały wszechświat jest dziełem Boga i jeżeli przez ślad rozumiemy coś na kształt odcisku buta na niepokalanej bieli śniegu, czyli jakiś lokalny efekt świadczący o tym, że coś zostało naruszone, to w gruncie rzeczy szukamy jakiejś dziury, którą moglibyśmy wypełnić hipotezą Boga. Albo inaczej, cały wszechświat jest jednym wielkim śladem Boga i nic dziwnego, że szukamy go na próżno, jeżeli nasz wzrok koncentrujemy na szczegółach, które miałyby świadczyć o istnieniu Stwórcy. Zwróćmy więc wzrok ko Całości. Owszem, można w niemym zachwycie kontemplować ogrom galaktyk, głębię przestworzy, eony czasu, otchłanie czarnych dziur i gigantyczną energię Wielkiego Wybuchu. Czynią to niektórzy poeci i autorzy książek popularnonaukowych. Może rzeczywiście od czasu do czasu warto dostrzec artyzm Wielkiego Kosmosu. Ale takie przeżycia mogą być tylko „efektem skali” – że w skali tego, co odkrywa nauka, jesteśmy znikomym pyłkiem. Dlatego stosunkowo łatwo odczuć respekt wobec Ogromu. Wystarczy jednak uświadomić sobie, że ten Ogrom może być tylko punktem – niewiele więcej niż zerem – w nieskończoności innych wszechświatów, by respekt zmienił się w zagubienie i poczucie bezsensu. [...]

Całość jest Wielkim Śladem Boga – *the Mind of God*, Stwórczy Zamyśl zaklęty w istniejącym wszechświecie. Wszystkie naukowe teorie, wszystkie zmagania, by je właściwie zinterpretować i wszystkie dociekania filozofów są zbiorowym wysiłkiem ludzkości, by ten stwórczy Zamyśl odczytać ze struktury tego, co istnieje.

Ks. Prof. Michał Heller omawia wkład wielkich myślicieli (Arystotelesa i innych filozofów greckich, Św. Augustyna, Św. Tomasza, Newtona, Leibniza) oraz kosmologów (Tegmarka, Tiplera, Tolmana, Friedmana, Einsteina) w dyskusję o początku wszechświata, o zasadzie antropicznej, o wszechświatach alternatywnych. Książka korzysta z odwołań do oryginalnych prac tych myślicieli. Nie daje odpowiedzi na pytanie w tytule, ani nawet jasnych sugestii ze strony Autora, ale warta jest uważnego przeczytania. (GK)